

รายงานฉบับสมบูรณ์

โครงการศึกษาผลกระทบจากการจัดทำเขตการค้าเสรี
ไทย-ออสเตรเลีย

ฉบับที่ 6

ภาคบริการ

เสนอ

กรมเจรจาการค้าระหว่างประเทศ

กระทรวงพาณิชย์

จัดทำโดย

คณะเศรษฐศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

มิถุนายน 2547

บทสรุปผู้บริหาร

โครงการศึกษาผลกระทบจากการทำเขตการค้าเสรี

ไทย – ออสเตรเลีย

(ภาคบริการ)

ออสเตรเลียมีเศรษฐกิจที่ขึ้นอยู่กับการค้าบริการเป็นหลัก โดยบริการที่มีการค้ากับไทยมาก คือ การท่องเที่ยว และการศึกษา นอกจากนี้ยังมีการลงทุนในไทย ซึ่งส่วนใหญ่เป็นธุรกิจที่ออสเตรเลียมีความชำนาญ อาทิ เหมืองแร่ ก่อสร้าง ยานยนต์ สิ่งแวดล้อม และบริการวิชาชีพ นอกจากนี้ยังผลักดันให้ไทยเปิดตลาดการค้าบริการที่สำคัญในองค์การการค้าโลก ได้แก่ การขนส่ง บริการการเงิน โทรคมนาคม และการศึกษา

เมื่อเปรียบเทียบการเปิดตลาดการค้าบริการและการลงทุนพบว่า ในปัจจุบันการเข้าไปลงทุนจัดตั้งธุรกิจของออสเตรเลียสะดวกกว่าไทย โดยหากเป็นกิจการขนาดกลางและย่อมที่ต่างชาติเป็นผู้ถือหุ้นข้างมาก หรือถือหุ้นทั้งหมดก็สามารถเข้าไปจัดตั้งธุรกิจได้ทันที แต่หากเป็นธุรกิจขนาดใหญ่หรือธุรกิจที่มีกฎหมายเฉพาะที่ห้ามต่างชาติถือหุ้นข้างมาก เช่น หนังสือพิมพ์ กระจายเสียง การบิน และท่าอากาศยาน เป็นต้น จะต้องขออนุญาตจาก Foreign Investment Review Board (FIRB) สำหรับด้านการอนุญาตให้เข้าเมือง ออสเตรเลียมีระบบหลายประเภทและเป็นผู้ผลักดันให้ใช้บัตร APEC Business Travel Card เพื่อให้ นักธุรกิจเข้าเมืองชั่วคราวได้สะดวกขึ้น ในขณะที่ประเทศไทยเองก็มีนโยบายส่งเสริมการลงทุนทางตรงจากต่างประเทศ โดยเมื่อนักลงทุนต่างประเทศที่เข้ามาลงทุนในไทยจะได้รับการปฏิบัติและมีสิทธิขั้นพื้นฐานเหมือนเช่นคนในชาติ กฎหมายสำคัญที่ใช้เป็นกรอบในการจำกัดการเข้ามาลงทุนของต่างชาติ คือ กฎหมายว่าด้วยการประกอบธุรกิจของคนต่างด้าว และกฎหมายที่จำกัดการเข้ามาทำงานของคนต่างชาติ คือ กฎหมายว่าด้วยคนเข้าเมือง และกฎหมายว่าด้วยการทำงานของคนต่างด้าว และกฎหมายกำหนดงานในอาชีพและวิชาชีพที่ห้ามคนต่างด้าวทำ

ออสเตรเลียและไทยได้ยื่นข้อเสนอเปิดตลาดระหว่างกันมากกว่าที่ให้กับสมาชิกในองค์การการค้าโลก โดยครอบคลุมธุรกิจบริการทุกประเภท โดยจะค่อย ๆ เจริญเปิดเสรีในธุรกิจที่มีความพร้อมทุก ๆ 3 ปี โดยประเด็นสำคัญที่ออสเตรเลียเปิดตลาดให้ไทย ได้แก่ การให้หลักประกันว่าคนไทยสามารถเข้าไปลงทุนในธุรกิจทุกประเภทได้อย่างละ 100 ยกเว้นหนังสือพิมพ์ กระจายเสียง การบิน และท่าอากาศยาน อย่างไรก็ตาม หากเป็นการลงทุนที่มีขนาดเกิน 10 ล้านดอลลาร์ออสเตรเลียจะต้องขออนุญาตจาก FIRB ก่อน สำหรับธุรกิจไทยที่มีศักยภาพและจะได้รับประโยชน์ ได้แก่ ภัตตาคาร การช้อปปิ้ง การตกแต่งภูมิทัศน์ โรงแรม สถานบันเทิง สถานศึกษา สถานบันเทิงภาษาไทย สถานบันเทิงนวดไทย และอุตสาหกรรมการผลิตสินค้าทุกประเภท ส่วนไทยเปิดให้ออสเตรเลียเข้ามาลงทุนในธุรกิจซึ่งเป็นธุรกิจขนาดใหญ่ ใช้เงินลงทุนสูง และรัฐมีนโยบายส่งเสริมการลงทุนอยู่แล้ว โดยให้คนออสเตรเลียถือหุ้นไม่เกินร้อยละ 60 และกำหนดขนาดพื้นที่และเงินลงทุนขั้นต่ำไว้เป็นเงื่อนไขด้วย เช่น ศูนย์แสดงสินค้านานาชาติ หอประชุม การก่อสร้างโครงสร้างพื้นฐานสาธารณูปโภค สถานับอุดมศึกษาด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี โรงแรมขนาดใหญ่ อุทยานสัตว์น้ำ มารีน่า และเหมืองแร่ นอกจากนี้ ทั้งสองฝ่ายได้ตกลงให้มีการส่งเสริมและคุ้มครองการลงทุนระหว่างกันด้วยโดยมีสาระสำคัญทำนองเดียวกับความตกลงส่งเสริมและคุ้มครองการลงทุนที่ไทยทำกับประเทศอื่น

ออสเตรเลียและไทยยังเปิดโอกาสให้นักธุรกิจของทั้งสองประเทศเดินทางเข้ามาทำงานระหว่างกันได้ โดยออสเตรเลียอนุญาตให้ผู้บริหาร ผู้จัดการ ผู้เชี่ยวชาญ รวมทั้งผู้ติดตาม (คู่สมรสและบุตร) เข้าไปทำงานได้ คราวละ 4 ปี ต่อบุคคลได้ไม่เกิน 10 ปี และยกเลิกการทดสอบตลาดแรงงาน นอกจากนี้ ยังอนุญาตให้พ่อครัวไทยที่ได้รับใบประกาศนียบัตรของกรมพัฒนาฝีมือแรงงานเข้าไปทำงานได้ครั้งละ 4 ปี โดยมีสัญญาจ้างส่วนไทยอนุญาตให้

ในการเจรจาการค้าต้องประเมินผลดีผลเสียในภาพรวม โดยพิจารณากับประโยชน์ที่ได้จากการแลกเปลี่ยนกับการเปิดตลาดสินค้า ประชาชนได้รับบริการที่ดีและหลากหลายขึ้น การถ่ายทอดเทคโนโลยีและผลเสียต่อผู้ประกอบการในประเทศ ซึ่งทั้งภาครัฐและภาคเอกชนไทยควรเตรียมตัวเพื่อรองรับการเปิดตลาดให้ออสเตรเลียด้วยการพัฒนาความสามารถทางการแข่งขันของผู้ประกอบการไทย จัดตั้งองค์กรเพื่อดูแล ปรับกฎระเบียบในประเทศให้มีมาตรฐานและทัดเทียมกับต่างประเทศที่มีการสร้างอุปสรรคเชิงเทคนิคในการเปิดตลาด ในขณะที่ไทยควรเตรียมการให้พร้อมต่อการเข้าสู่ตลาดออสเตรเลียด้วยการปรับบทบาทจากฝ่ายรับเป็นฝ่ายรุก กำหนดประเภทธุรกิจบริการที่มีศักยภาพ การส่งเสริมการส่งออก การจัดทำฐานข้อมูล การสนับสนุนทางการเงิน และการจัดทำมาตรฐานฝีมือแรงงานและผลักดันให้คู่เจรจายอมรับมาตรฐานและวุฒิการศึกษาของผู้ปฏิบัติงานไทย